

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

Grenzenlos kompetent

Grenzenlos kompetent
Cross-border competence
Compétent sans frontières

EdTWIN

Kompetencia bez hraníc
Kompetence bez hranič
Határtalan kompetenciák

Programm zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit SLOVAKIEN - ÖSTERREICH 2007-2013
Program zashti pôsobej spolupráce SLOVENSKÁ REPUBLIKA - Rakúsko 2007-2013

Programm zur grenzüberschreitenden Kooperation ÖSTERREICH - Slowakei 2007-2013
AUSTRIA - MAĎARORSZÁG - Maďarská Československé Program 2007-2013

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Sorozatosan több országban, összefüggően működik

Grenzenlos

Ein Grundkompetenzmodell für erfolgreiches grenzüberschreitendes Handeln

Im Rahmen einer seit nun mehr 13 Jahren bestehenden erfolgreichen Bildungskooperation der Regionen Bratislava, Brno, Győr/Moson/Sopron und Wien zeigt sich, dass erfolgreiche grenzüberschreitende Zusammenarbeit entsprechendes Wissen über die Partnerregionen sowie besondere Fertigkeiten, aber auch eine entsprechende aufgeschlossene Haltung und Einstellung der BürgerInnen voraussetzt. Aus diesem Grunde haben sich die Projektpartner dieser CENTROPE Region entschieden, ein Grundkompetenzmodell zu entwickeln, in dem die Haltungen, Fähigkeiten und Fertigkeiten definiert werden, die für das gemeinsame erfolgreiche Handeln der BürgerInnen in der CENTROPE Region wichtig sind.

Ausgangspunkt dieser dreijährigen Studie¹⁾ war eine Befragung von unterschiedlichen Zielgruppen (SchülerInnen, StudentInnen, BildungsexpertInnen, VertreterInnen der Wirtschaft, Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens, etc.). Sie beschäftigte sich mit Haltungen, Einstellungen, Erfahrungen und Fähigkeiten, die im grenzüberschreitenden Kontakt als nützlich und wichtig erscheinen.

Als Ergebnis konnte eine zusammenfassende Kategorisierung von fünf Kompetenzbereichen in der Form eines Kompetenzrasters, der in die Sprachen der beteiligten Länder und in die Vehikularsprachen der Europäischen Union übersetzt wurde, vorgenommen werden. Dieser wurde einerseits auf der Basis der Befragungsergebnisse aber auch andererseits unter Einbeziehung weiterer internationaler Forschungen²⁾, die in einem ähnlichen Kontext entstanden sind, erstellt.

¹⁾ Die vorliegende Studie wurde im Rahmen des EU-Projektes „EdQ – Education Quality“ publiziert und ist beim Europa Büro des Stadtschulrates für Wien erhältlich. (europe@ssr-wien.gv.at)

kompetent

In dem vorliegenden Referenzrahmen werden folgende fünf Kompetenzen definiert:

1. Kommunikative Kompetenz
2. Soziale Kompetenz
3. Strategische Kompetenz
4. Wissenskompetenz
5. Interkulturelle Kompetenz

²⁾ Folgende Unterlagen wurden dabei berücksichtigt:

- **Key Competences for Lifelong Learning**, a European Reference Framework, published by the European Commission, Brussels 2004.
- **Key Competences – some international comparisons**, published by the Scottish Qualifications Authority 2003.
- **Key Competences for a successful life and a well-functioning society**: In: The definition and selection of key competences; Executive Summary, 2003.
- **Key Competences and Employability**, published by International Labour Organisation, 2004.
- **Key Competences – A developing concept in general compulsory education**, published by EURYDICE 2002.
- „**Bridging the Gap“ – Intercultural Competence: The Key to Success in East Asia**, written by Rösler Gruppe, Klaus Mühlbäck; In Business Forum China.
- **Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment**; published by Council of Europe 2001.

Diese fünf Kompetenzbereiche finden sich in den folgenden drei Bereichen der Persönlichkeitsentwicklung wieder:

- **Wissen (umfasst prozessorientierte, praktische und technische Fertigkeiten – das „Know-how“):**

Dieser Bereich kann mit den „savoirs“ und dem „savoir-faire“ im „Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen“, entwickelt vom Expertenteam des Europarates, 2000, identifiziert werden.

Dieser Entwicklungsbereich stellt eine individuelle Daten- und Fertigkeitsbank dar, auf die der Einzelne zurückgreifen kann.

- **Affektive Faktoren der Persönlichkeitsentwicklung:**

Sie umfassen eine weitere Bank an Fähigkeiten, Haltungen und Einfühlungsvermögen, die der Einzelne entwickeln muss, um für grenzüberschreitende Begegnungen vorbereitet zu sein.

- **Interpersonelle Fertigkeiten:**

Diese repräsentieren Umsetzungsfertigkeiten, wodurch Wissen, Know-how sowie erworbene Persönlichkeitsfaktoren in spezifischen Zusammenhängen mobilisiert werden.

Der vorliegende Referenzrahmen, der auch die Basis für die Bildungskooperationsplattform der neu eingerichteten Kooperationsprojekte EdTWIN mit den Partnern in CZ, H und SK darstellt, möge für die Planung und Entwicklung von weiteren diesbezüglichen Bildungsvorhaben entsprechende Grundlagen liefern.

Mag. Dr. Franz Schimek
Projektleiter

Cross-border

A basic competence model for successful interregional interaction

After over 13 years of successful cooperation in the field of education between Bratislava, Brno, Győr/Moson/Sopron and Vienna it emerges clearly that such success requires both relevant knowledge and specialist skills across the partner regions, and also requires of the population a certain open-minded attitude and approach. Hence the project partners of this CENTROPE region have developed a standard formula defining those attitudes, skills and abilities which are vital for successful interaction.

This three-year study¹⁾ is based on a questionnaire issued to various target groups (pupils, students, educational experts, representatives from business and from public bodies, etc.) It concerned attitudes, opinions, experiences and skills that appear useful and important in cross-border contact. This was summarised in a 'Competence Grid' of required levels of attainment in 5 core competences and was translated into the languages of the countries involved and into the vehicular languages of the European Union. It was based on the results of the questionnaire but also incorporated the results of further international research previously carried out within a similar context.

¹⁾ This study was published within the framework of the EU project "EdQ – Education Quality" and is available from the European Office of the Vienna School Board (europa@ssr-wien.gv.at).

Competence

Within the scope of the reference framework, the following five competences were defined:

1. Communicative competence
2. Social competence
3. Strategic competence
4. Knowledge competence
5. Intercultural competence

These five fields of competence are incorporated into the following three areas of self-development:

- **Knowledge (includes process-orientated, practical and technical skills – the “know-how”)**

This field can be identified with “savoirs” and “savoir-faire” in the “Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment”, developed by an expert team of the European Council in 2000.

This area of development is represented by a specific data and skills bank which individuals are able to access.

- **Affective factors of self-development:**

This encompasses a further bank of skills, attitudes and empathies that the individual must develop in order to be prepared for cross-border encounters.

- **Interpersonal skills:**

These represent implementation skills with which knowledge, know-how and acquired personality factors can be mobilised in specific contexts.

²⁾ The following documents were taken into account here:

- Key Competences for Lifelong Learning, a European Reference Framework, published by the European Commission, Brussels 2004.
- Key Competences – some international comparisons, published by the Scottish Qualifications Authority 2003.
- Key Competences for a successful life and a well-functioning society: In: The definition and selection of key competences; Executive Summary, 2003.
- Key Competences and Employability, published by International Labour Organisation, 2004.
- Key Competences – A developing concept in general compulsory education, published by EURYDICE 2002.
- „Bridging the Gap“ – Intercultural Competence: The Key to Success in East Asia, written by Rösler Gruppe, Klaus Mühlbäck; In Business Forum China.
- Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment: published by Council of Europe 2001.

The available reference framework, which also forms the basis for the cooperative education platform of the newly established cooperation project EdTWIN with partners in CZ, H and SK, may provide the respective foundations for the planning and development of further such education schemes.

Mag. Dr. Franz Schimek
Project Leader

Compétent sans

Un modèle de compétences de base pour une bonne coopération transfrontalière

C'est dans le cadre des 13 ans de coopération culturelle entre les régions de Bratislava, Brno/Győr/Moson/Sopron et de Vienne que l'on a constaté que le succès d'une bonne coopération transfrontalière repose non seulement sur une bonne connaissance des régions partenaires et sur certaines aptitudes, mais aussi sur une ouverture d'esprit de la part des citoyens concernés. C'est dans cet esprit que les partenaires de projet de la région CENTROPE ont décidé d'établir un modèle de compétences de base définissant les attitudes, les capacités et les aptitudes qui feraiennt le succès d'une coopération harmonieuse entre les citoyens de la région CENTROPE.

Le point de départ de l'étude a été un sondage¹⁾ sur 3 ans ciblant différents groupes : (élèves, étudiants, experts de l'éducation, représentants de la vie économique, personnalités de la vie publique, etc.) Elle a ensuite analysé les attitudes, les approches, les expériences et les aptitudes qui paraissent utiles lors d'un contact transfrontalier.

Le résultat a pu être résumé sous forme d'un tableau divisé en cinq domaines de compétences traduit dans les langues des pays participants et dans les langues véhiculaires de l'Union Européenne. Ce tableau se fonde sur les résultats du sondage et prend également en compte les conclusions d'autres études internationales²⁾ portant sur des projets comparables.

¹⁾ La présente étude a été publiée dans le cadre du projet de l'UE « EdQ – Education Quality ». Elle est disponible au Bureau Européen du Rectorat de Vienne (eropa@ssr-wien.gv.at).

frontières

Le présent tableau de référence définit les cinq types de compétences suivantes :

1. Compétence communicative
2. Compétence sociale
3. Compétence stratégique
4. Maîtrise de savoirs
5. Compétence interculturelle

²⁾ Documentation utilisée :

- **Key Competences for Lifelong Learning**, a European Reference Framework, published by the European Commission, Brussels 2004.
- **Key Competences – some international comparisons**, published by the Scottish Qualifications Authority 2003.
- **Key Competences for a successful life and a well-functioning society**: In: The definition and selection of key competences; Executive Summary, 2003.
- **Key Competences and Employability**, published by International Labour Organisation, 2004.
- **Key Competences – A developing concept in general compulsory education**, published by EURYDICE 2002.
- „**Bridging the Gap“ – Intercultural Competence: The Key to Success in East Asia**, written by Rösler Gruppe, Klaus Mühlbäck; In Business Forum China.
- **Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment**; published by Council of Europe 2001.

Ces cinq domaines de compétences se retrouvent dans ces trois domaines du développement de la personnalité suivants :

- **Connaissances / savoirs (comprend les aptitudes méthodologiques, pratiques et techniques – le « savoir-faire »)**

Ce domaine s'identifie avec le « savoir » et le « savoir-faire » dans le « Cadre européen commun de référence pour les langues : Apprendre, Enseigner, Évaluer (CEFR) », élaboré en 2000 par l'équipe d'experts du Conseil Européen.

Ce domaine de développement représente une banque de données et de capacités à laquelle chacun peut se référer.

- **Facteurs affectifs du développement de la personnalité :**

Ils englobent une autre banque de capacités, d'attitudes et d'empathies que chacun doit développer pour être préparé aux rencontres transfrontalières.

- **Aptitudes interpersonnelles :**

Elles représentent les aptitudes de mise en œuvre par lesquelles le savoir et le savoir-faire ainsi que les éléments personnels acquis sont mobilisés dans des contextes spécifiques.

Le présent tableau de référence représente également la base de la plate-forme de coopération culturelle des nouveaux projets de coopérations EdTWIN en partenariat avec la République Tchèque, la Hongrie et la Slovaquie, et pourrait servir de base à la planification et au développement de futurs projets culturels comparables.

Mag. Dr. Franz Schimek
Directeur de Projet

Kompetencia

Model základnej kompetencie úspešnej cezhraničnej aktivity

V rámci úspešnej vzdelávacej kooperácie regiónov miest Bratislava, Brno, Győr/Moson/Sopron a Viedeň, trvajúcej už viac ako 13 rokov, sa ukázalo, že predpokladom úspešnej medzinárodnej spolupráce sú primerané poznatky o partnerských regiónoch, ako aj mimoriadne schopnosti, ale tiež primerané, prístupné vystupovanie a postoj občanov. Partneri projektu tohto regiónu CENTROPE sa preto rozhodli vyvinúť model základnej kompetencie, v ktorom budú zadefinované postoje, schopnosti a zručnosti, ktoré sú relevantné pre spoločné a úspešné aktivity občanov regiónu CENTROPE.

Východiskovým bodom tejto trojročnej štúdie¹⁾ bola anketa realizovaná v rôznych cieľových skupinách (žiačky, žiaci, študentky, študenti, expertky vzdelávania, zástupkyne, zástupcovia hospodárstva, osobnosti verejného života, atď.). V ankete boli kladené otázky týkajúce sa postojov, stanovísk, skúseností a schopností, ktoré sú v medzinárodnom kontakte považované za užitočné a dôležité.

Výsledkom bola zrekapitulovaná kategorizácia piatich oblastí kompetencií vo forme siete kompetencií, ktorá bola preložená do jazykov zúčastnených krajín a do vehikulárnych jazykov začlenených do skupiny jazykov Európskej únie. Táto sieť bola na jednej strane vypracovaná na základe výsledkov ankety, ale na druhej strane boli tiež zohľadnené ďalšie medzinárodné výskumy, ktoré vznikli v podobnom kontexte.²⁾

¹⁾ Príslušná vedecká práca bola publikovaná v rámci projektu EÚ „EdQ – Education Quality“ a je k dispozícii v Európskej kancelárii Školskej rady mesta Viedeň. (europa@ssr-wien.gv.at).

bez hraníc

V tomto rámci referencií je definovaných nasledovných päť kompetencií:

1. Komunikačná kompetencia
2. Sociálna kompetencia
3. Strategická kompetencia
4. Vedomostná kompetencia
5. Interkultúrna kompetencia

²⁾ Pritom boli zohľadnené nasledovné podklady:

- **Key Competences for Lifelong Learning**, a European Reference Framework, published by the European Commission, Brussels 2004.
- **Key Competences – some international comparisons**, published by the Scottish Qualifications Authority 2003.
- **Key Competences for a successful life and a well-functioning society**: In: The definition and selection of key competences; Executive Summary, 2003.
- **Key Competences and Employability**, published by International Labour Organisation, 2004.
- **Key Competences – A developing concept in general compulsory education**, published by EURYDICE 2002.
- „**Bridging the Gap“ – Intercultural Competence: The Key to Success in East Asia**, written by Rösler Gruppe, Klaus Mühlbäck; In Business Forum China.
- **Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment**; published by Council of Europe 2001.

Týchto päť oblastí kompetencií sa znova nachádza v nasledovných troch oblastiach vývoja osobnosti:

- **Veda (zahrňuje praktické a technické zručnosti s orientáciou na proces - „know-how“)**

Túto oblasť je možné v „Spoločnom Európskom rámci referencií pre jazyky: učiť sa, vyučovať, posudzovať“, identifikovať poznaatkami „savoirs“ a „savoir-faire“, vyvinutými tímom expertov Európskej rady 2000.

Táto oblasť vývoja predstavuje individuálnu databázu údajov a zručností, do ktorej má jednotlivec prístup.

- **Afektívne faktory vývoja osobnosti:**

Tieto zahŕňajú ďalšiu banku schopností, postojov a schopností empatie, ktoré musí jednotlivec vyvinúť na prípravu medzinárodných stretnutí.

- **Interpersonálne zručnosti:**

Tieto reprezentujú realizačné zručnosti, pričom veda, know-how ako aj nadobudnuté osobnostné faktory sú mobilizované v špecifických súvislostiach.

Príslušný referenčný rámec, ktorý predstavuje tiež základňu platformy kooperácie vzdelávania novo zriadených kooperačných projektov EdTWIN s partnermi z Česka, Maďarska a Slovenska, by chcel poskytnúť adekvátnie základne plánovaniu a vývoju ďalších s tým súvisiacich vzdelávacích zámerov.

Mag. Dr. Franz Schimek
vedúci projektu

Kompetence

Model základních kompetencí pro úspěšné přeshraničné jednání

V rámci více než 13 let existující úspěšné kooperace ve vzdělávání regionu Bratislava, Brno, Györ/Moson/Sopron a Vídeň se ukazuje, že předpokladem úspěšné přeshraničné spolupráce jsou odpovídající znalosti o partnerských regionech stejně jako zvláštní dovednosti, ale taky odpovídající otevřený postoj a zaměření občanů. Z tohoto důvodu se projektoví partneři tohoto regionu CENTROPE rozhodli vytvořit model základních kompetencí, ve kterém budou definovány postoje, schopnosti a dovednosti, které jsou důležité pro společné úspěšné jednání občanů v regionu CENTROPE.

Na počátku této tříleté studie¹⁾ bylo dotazování různých cílových skupin (žáků, studentů, odborníků na vzdělávání, zástupců hospodářství, osobností veřejného života, atd.). Zabývala se postoji, zaměřením, zkušenostmi a schopnostmi, které se zdály být užitečné a důležité v přeshraničním kontaktu.

Jako výsledek byla provedena souhrnná kategorizace pěti oblastí kompetencí ve formě kompetenčního rastra, který byl přeložen do jazyku zúčastněných zemí a do vehikulárních jazyků Evropské Unie. Tento byl sestavený na straně jedné na základě výsledků dotazování, ale na druhé straně také při zapojení dalších mezinárodních výzkumů, které vznikly v podobném kontextu.²⁾

¹⁾ Tato studie byla publikována v rámci EU projektu „EdQ – Education Quality“ a je k dostání v Evropské kanceláři Městské školní rady pro Vídeň. (eropa@ssr-wien.gv.at).

bez hranic

V daném referenčním rámci je definovaných těchto pět kompetencí:

- 1. Komunikativní kompetence**
- 2. Sociální kompetence**
- 3. Strategická kompetence**
- 4. Vědomostní kompetence**
- 5. Mezikulturní kompetence**

²⁾ Přitom byly vzaty v úvahu tyto podklady:

- **Key Competences for Lifelong Learning**, a European Reference Framework, published by the European Commission, Brussels 2004.
- **Key Competences – some international comparisons**, published by the Scottish Qualifications Authority 2003.
- **Key Competences for a successful life and a well-functioning society**: In: The definition and selection of key competences; Executive Summary, 2003.
- **Key Competences and Employability**, published by International Labour Organisation, 2004.
- **Key Competences – A developing concept in general compulsory education**, published by EURYDICE 2002.
- „**Bridging the Gap**“ – **Intercultural Competence: The Key to Success in East Asia**, written by Rösler Gruppe, Klaus Mühlbäck; In Business Forum China.
- **Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment**; published by Council of Europe 2001.

Těchto pět druhů kompetence nacházíme v následovných třech oblastech osobnostního vývoje:

- **Vědění (zahrnuje procesně orientované, praktické a technické dovednosti - „know-how“)**

Tuto oblast je možné identifikovat pojmy „savoirs“ a „savoir-faire“ v „společném evropském referenčním rámci pro jazyky: učení, vyučování, hodnocení“, který vyvinul tím expertů Rady Evropy, 2000.

Tato vývojová oblast představuje individuální bázi dat a dovedností, z které může jednotlivec čerpat.

- **Afektivní faktory osobnostního vývoje:**

zahrnují další bázi schopností, postojů a schopnosti vcítit se, které musí jednotlivec rozvinout, aby byl připraven na přeshraniční setkání.

- **Interpersonální dovednosti:**

tyto představují realizační dovednosti, čím se v speciálních souvislostech mobilizují vědomosti, know-how a také nabyté osobnostní faktory.

Stávající referenční rámec, který taky představuje bázi pro kooperační platformu vzdělávání nově zřízených kooperačních projektů EdTWIN s partnery v CZ, H a SK, má dodat odpovídající podklady pro plánování a vývoj příslušných vzdělávacích záměrů.

Mag. Dr. Franz **Schimek**
Vedoucí projektu

Határtalan ko

Alapkompetencia modell a sikeres határon átnyúló kapcsolatok érdekében

Bratislava, Brno, Győr-Moson-Sopron megye és Bécs régióinak immár 13 éves sikeres oktatási kooperációja világosan megmutatta, hogy a sikeres határon átívelő együttműködés feltétele a partnerrégiók kölcsönös ismerete, valamint különleges készségek megléte, de a sikerhez szükség van a régiók lakosainak nyitottságára és pozitív hozzáállására is. A CENTROPE régió projektpartnerei ezért elhatározták, hogy olyan alapkompetencia modellt fejlesztenek ki, amely összefoglalja a CENTROPE régió polgárainak együttműködése szempontjából fontos magatásmintákat, képességeket és készségeket.

Ennek a három évig tartó tanulmánynak¹⁾ a keretében a szerzők először különböző célcsoportok (iskolások, egyetemisták, oktatási, gazdasági szakemberek, közleti szereplők stb.) képviselői körében végeztek közvéleménykutatást. Maga a tanulmány azokkal a magatásmintákkal, tapasztalatokkal és készségekkel foglalkozott, amelyek a határon átnyúló kapcsolatokban fontosnak és hasznosnak bizonyulnak.

A résztvevő országok és az Európai Unió közvető nyelveire is lefordított tanulmány eredményeként közvetítő sikerült kategorizálni és riaszterbe foglalni az öt legfontosabb kompetenciát, amelyeket egyrészt a közvéleménykutatási eredmények, másrészt a hasonló témájú nemzetközi kutatások eredményei alapján határoztak meg.²⁾

¹⁾ Az említett tanulmány az „EdQ – Education Quality“ EU-projekt keretében jelent meg. Megrendelhető: Europa Büro des Stadtschulrates für Wien (europe@ssr-wien.gv.at).

kompetenciák

A raszter az alábbi öt fő kompetenciát foglalja magában:

1. Kommunikatív kompetencia
2. Szociális kompetencia
3. Stratégiai kompetencia
4. Tudáskompetencia
5. Interculturális kompetencia

²⁾ A tanulmánykészítés során felhasznált irodalom:

- **Key Competences for Lifelong Learning**, a European Reference Framework, published by the European Commission, Brussels 2004.
- **Key Competences – some international comparisons**, published by the Scottish Qualifications Authority 2003.
- **Key Competences for a successful life and a well-functioning society**: In: The definition and selection of key competences; Executive Summary, 2003.
- **Key Competences and Employability**, published by International Labour Organisation, 2004.
- **Key Competences – A developing concept in general compulsory education**, published by EURYDICE 2002.
- „**Bridging the Gap**“ – Intercultural Competence: The Key to Success in East Asia, written by Rösler Gruppe, Klaus Mühlbäck; In Business Forum China.
- **Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment**; published by Council of Europe 2001.

Ezzel az öt kompetenciaterülettel a személyiségfejlődés következő három területén találkozhatunk:

- **Tudás (magában foglalja a folyamatorientált, gyakorlati és műszaki készségeket – a „know-how”-t)**

Ez a terület az Európa Tanács szakértői csoportja által 2000-ben kidolgozott „Közös Európai Referenciakeret: nyelvtanulás, nyelvtanítás, értékelés” (KER) segítségével írható le.

A tudás olyan egyéni adat- és készségbank, amelyre az ember bármikor tármaszkodhat.

- **A személyiségfejlődés affektív tényezői:**

Készségeket, magatartásmintákat, empátiát tartalmazó további „bank”. Ezeket az egyénnek fejlesztenie kell ahhoz, hogy felkészült legyen a határon átnyúló kapcsolatokra.

- **Interperszonális készségek:**

Olyan gyakorlati készségek, amelyek segítségével a tudás valamint a megszerzett személyiségjellemzők speciális körülmények között mobilizálhatók.

Ez a kompetenciakeret a cseh, magyar és szlovák partnerekkel kialakított új kooperációs projektek számára is alapul szolgál, és reményeink szerint hasznos eszköze lehet további hasonló oktatási projektek tervezésének és fejlesztésének.

Mag. Dr. Franz Schimek
Projektvezető

Ed**TWIN**

wien

Bratisl

Győr-Moson-

CENT

Bereiche der Persönlichkeitsentwicklung und Grundkompetenzen in interregionaler Kooperation

Bereiche der Persönlichkeitsentwicklung	Kommunikative Kompetenz	Sozialkompetenz	Strategische Kompetenz	Wissenskompetenz	Interkulturelle Kompetenz
Wissen	<p>Wissen, wie man mit Partnern grenzüberschreitend kommunikativ und konstruktiv zusammenarbeitet</p> <p>Dies umfasst im Besonderen folgende allgemeine kommunikative Fähigkeiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imstande sein, sich zu verständern und aktiv Handlungen zu setzen • Seine eigene Ideen präsentieren und erklären können • In Situationen trotz keiner oder begrenzter sprachlicher Kenntnisse in der Sprache des Partners bestehen können • Hindernisse erkennen, die sich in der verbalen und nonverbalen grenzüberschreitenden Kommunikation ergeben • Den unterschiedlichen Gebrauch von Sprache im grenzüberschreitenden Kontext erkennen • Unter Berücksichtigung der spezifischen Faktoren eines interregionalen Kontextes (Zeit, Ort, involvierte Personen) den Fortgang der Kommunikation sichern • Nonverbale Kommunikationsformen ergänzend einsetzen, wenn man die Sprache des Partner nur begrenzt beherrscht • Erkennen, dass beim Übersetzen durch eine dritte Person unterschiedliche sprachliche Interpretationen auftreten können 	<p>Wissen, wie man sich in einem grenzüberschreitenden Umfeld aktiv beteiligen kann</p> <p>Verhandlungen führen in einem grenzüberschreitenden Kontext, der geprägt ist durch Pluralität und Unterschiedlichkeit</p> <p>Die Fähigkeit besitzen, gemeinsames Engagement und gemeinsame Visionen zu entwickeln</p> <p>Wissen, wie man in einem interregionalen Team Aufgaben delegiert und effektiv zusammenarbeitet (Aufgaben und Verantwortlichkeiten teilen)</p>	<p>Eine interregionale Herausforderung definieren und adäquate Strategien zur Problemlösung entwickeln</p> <p>Wissen, wie man angemessen auf gestellte Aufgaben bzw. eventuell aufgetretene Unregelmäßigkeiten reagieren soll</p> <p>Eine Problemsituation identifizieren, die durch die Anwendung von gewissen Strategien behoben werden kann</p> <p>Erworbenes strategisches Know-how bei anderen Herausforderungen in grenzüberschreitender Zusammenarbeit anwenden</p> <p>Wissen, wie man grenzüberschreitende Initiativen evaluieren bzw. wie man das eigene Handeln einer Selbst-evaluation unterziehen kann</p>	<p>Die inhaltlichen Aufgaben in einem spezifischen Arbeitsbereich erfüllen</p> <p>Diese umfassen im Besonderen folgende Aspekte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die Arbeitsabläufe und Systeme der Partnerregion verstehen • Imstande sein, die Symbole und formalen Bezeichnungen einer Partnerregion zu verstehen und zu interpretieren • Die unterschiedlichen technischen Systeme anwenden können • Herauszufinden, welche Kommunikationskanäle und Unterstützungssysteme zwischen den Partnern bereits bestehen und diese zur Gänze benutzen können 	<p>Bewusstsein schaffen und jenes Wissen und jene Fertigkeiten vermitteln, die nötig sind, um Botschaften kulturenübergreifend „zwischen den Zeilen“ zu verstehen, Missverständnisse zu vermeiden und somit feste Beziehungen in einem grenzüberschreitenden Umfeld zu entwickeln.</p> <p>Über spezifische Formen der Kultur im eigenen und im Land des Partners Bescheid wissen – aber auch deren Ähnlichkeiten erkennen</p> <p>Dies umfasst folgende Aspekte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wissen über die Sprache des Partners und spezifische landeskundliche Inhalte, wie z.B. Geschichte, Geografie, Politik, Wirtschaft • Informationen über spezifische Denk- und Verhaltensmuster • Bestimmte in der Bevölkerung vorhandenen Überzeugungen, wie Religionsbekenntnisse und gesellschaftliche Konventionen verstehen

Bereiche der Persönlichkeitsentwicklung	Kommunikative Kompetenz	Sozialkompetenz	Strategische Kompetenz	Wissenskompetenz	Interkulturelle Kompetenz
Wissen	<p>Fremdsprachliche Fertigkeiten entwickeln</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprachkenntnisse in einer gemeinsamen Sprache (wie z.B. in Englisch) festigen und erweitern • Fertigkeiten in der Sprache des Partners entwickeln (zumindest auf „Überlebensniveau“) <p>Kommunikation unter Einsatz moderner Informationstechnologie entwickeln</p> <p>Jene Fertigkeiten haben, die für die effektive Nutzung moderner Informationstechnologie Voraussetzung sind</p> <p>IKT Systeme zur Unterstützung der eigenen Arbeit anwenden können („Digitale Bildung“)</p>				
Einstellungen und Haltungen – affektive Faktoren der Persönlichkeitsentwicklung	<p>Selbstvertrauen ausdrücken</p> <p>Mut zum Zusammenarbeiten haben um gemeinsam gute Ergebnisse zu erzielen</p> <p>Geduld haben (Fehlende Geduld kann zu einem Mangel an Verständnis für andere Meinungen führen.)</p> <p>Neugierig auf grenzüberschreitende Herausforderungen sein</p> <p>Bereitschaft zur Verbesserung der eigenen sprachlichen Ausdrucksfähigkeit (sich flüssig ausdrücken können)</p>	<p>Soziales Bewusstsein entwickeln durch:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Empathie zeigen und sensibel für die Gefühle anderer sein • Verständnis und Interesse für ihre Perspektiven und Anliegen zeigen • Bedürfnisse der Partner jenseits der Grenze verstehen und vertrauensvoll Handlungen setzen <p>Grenzüberschreitende Partnerschaften pflegen</p> <ul style="list-style-type: none"> • durch Motivation und Initiative • durch eine gemeinsame überzeugende Vision 	<p>Vorbereitet sein auf die Begegnung mit Neuem und Unterschiedlichem</p> <p>Bewusst die eigenen Vorstellungen und Denkweisen erkennen</p> <p>Die Vorstellungen und Denkweisen des Partners erkennen</p> <p>Der Angemessenheit von Verhaltensformen und Handlungen bewusst werden</p> <p>Handlungsbereitschaft entwickeln</p> <p>Persönliche Ausdrucksfähigkeit entwickeln</p>	<p>Generell lernbereit sein (starke Willenskraft, andere Kulturen zu verstehen)</p> <p>Bereit sein, über das eigene Land zu lernen und über die eigene Realitätswahrnehmung nachzudenken</p> <p>Bereit sein, über das Land im Allgemeinen und über die Region des Partners im Speziellen zu lernen</p>	<p>Vier Entwicklungsstufen erreichen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sich der Kultur der Region des Partners bewusst werden und seine eigene Sichtweise dazu in Relation setzen • Bereitschaft zeigen, diese zu tolerieren und als sinnvoll anzusehen • Die Gleichwertigkeit der anderen Kultur im Vergleich zur eigenen anerkennen • Elemente der anderen Kultur in die eigene aufnehmen

Bereiche der Persönlichkeitsentwicklung	Kommunikative Kompetenz	Sozialkompetenz	Strategische Kompetenz	Wissenskompetenz	Interkulturelle Kompetenz
Einstellungen und Haltungen – affektive Faktoren der Persönlichkeitsentwicklung	<p>Kritisch argumentieren können</p> <p>Diskussionen initiieren und pflegen können</p> <p>Wertschätzung gegenüber anderen Meinungen und Ansichten zeigen</p> <p>Den Wert von Pluralität anerkennen</p>	<p>Die Kompetenz anderer durch Hilfestellung und Feedback weiter entwickeln</p>	<p>Kulturell bedingte unterschiedliche Vorgangsweisen im Management und in der Präsentation verstehen</p>		
Interpersonelle Fertigkeiten	<p>Vier wesentliche Fertigkeiten zur grenzüberschreitenden kommunikativen Kompetenz erwerben</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verstehen • Ausdruck • Konfliktlösung • Selbstentfaltung <p>Erkennen, dass Informationen personenabhängig unterschiedlich kommuniziert werden (wo und in welcher Situation etwas gesagt wird)</p> <p>Erkennen, dass es unterschiedliche Übermittlung von Informationen im grenzüberschreitenden Kontext gibt</p> <p>Erkennen, was passiert, wenn die Kommunikation in einer Sprache stattfindet, mit der man nicht vertraut ist (oder nur in einem begrenzten Ausmaß)</p>	<p>Die Gleichwertigkeit der Kommunikation zwischen Partnern im grenzüberschreitenden Kontext akzeptieren und in diesem Sinne auch die Kommunikation führen (basierend auf einer offenen und respektvollen Haltung)</p> <p>Lernen, mit sich selbst und mit anderen Menschen konstruktiv auszukommen</p> <p>Ehrlich gegenüber sich selbst und anderen sein</p> <p>Seine eigenen Emotionen beherrschen</p> <p>Anstand und Bescheidenheit in der grenzüberschreitenden Kommunikation zeigen</p> <p>Die Haltung gegenüber dem „Anderen“ bedenken</p> <p>Aufbau und Pflegen von sozialen Netzwerken</p> <p>Konflikte erkennen und managen</p>	<p>Planen und Durchführen von grenzüberschreitenden Projekten</p> <p>Einstellungen und Strategien unter Berücksichtigung spezifischen Faktoren überdenken</p> <p>Jene Problemsituationen erkennen, die durch grenzüberschreitende Strategien gelöst werden können</p> <p>Die Komponenten eines Problems wahrnehmen, identifizieren und analysieren; kreative Lösungen dazu vorschlagen (dabei Risiken eingehen und verschiedene Strategien anwenden)</p> <p>Lösungen an den spezifischen grenzüberschreitenden Kontext anpassen</p>	<p>Jene Fertigkeiten erwerben, die zur Erfüllung inhaltlicher Aufgaben im spezifischen Arbeitsbereich notwendig sind</p> <p>Entwicklung von spezifischen Problemlösungsstrategien im grenzüberschreitenden Kontext</p>	<p>Bewusstsein für die Individualität des Partners als Schlüssel für erfolgreiche grenzüberschreitende Begegnungen entwickeln</p> <p>Sich mit der „Liquidität“ einer Situation auseinandersetzen (mit seiner Veränderbarkeit)</p> <p>Die unterschiedliche Bedeutung von spezifischen sprachlichen Ausdrücken in interkulturellen Situationen, in denen sie verwendet werden, erkennen</p>

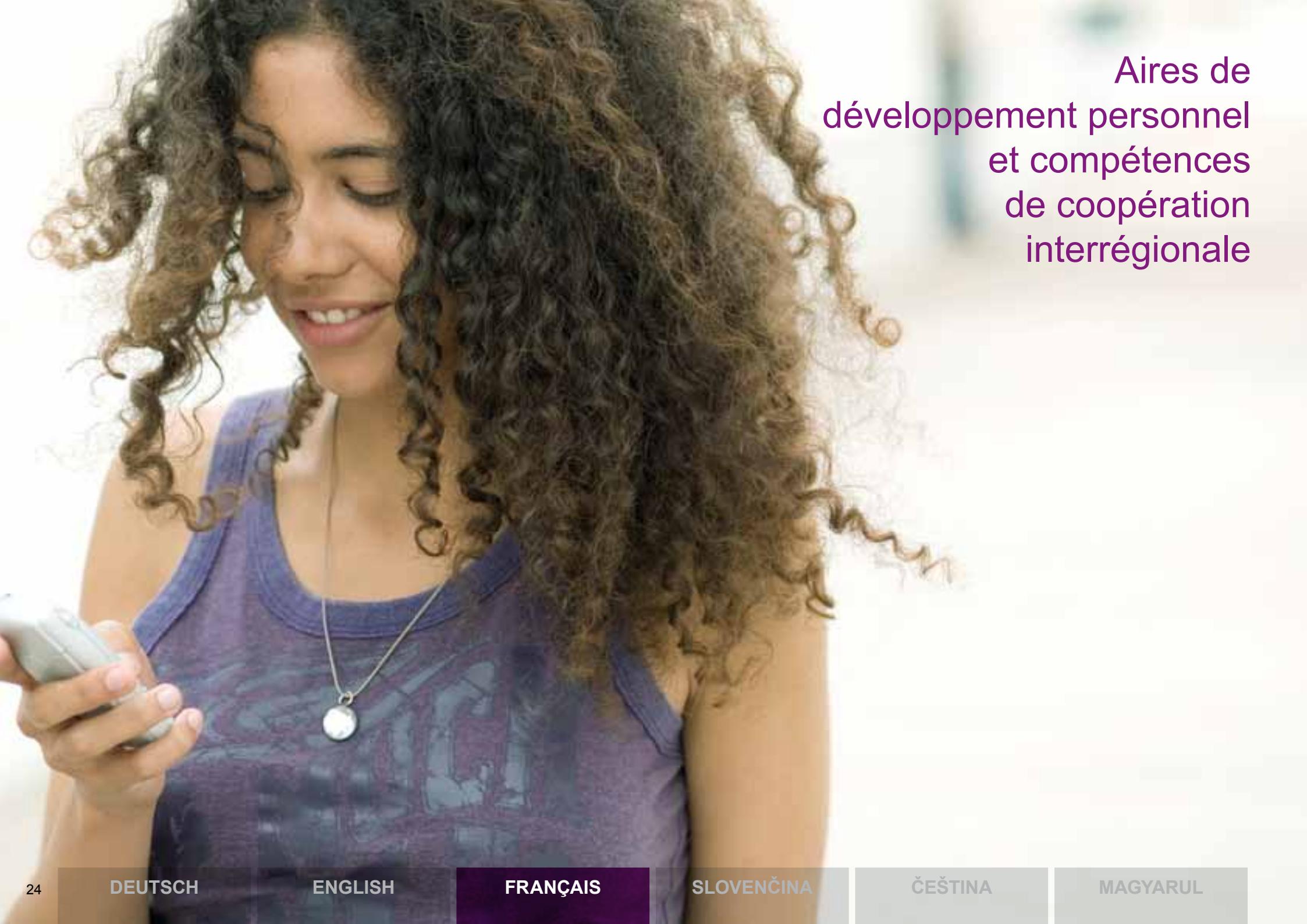
Areas of Personal Development and Fields of Competence in Interregional Cooperation

Areas of Personal Development	Communicative Competence	Social Competence	Strategic Competence	Knowledge Competence	Intercultural Competence
Knowledge	<p>Knowing how to work with people from the partner region in a communicative and constructive way</p> <p>This includes the following general communicative abilities in particular:</p> <ul style="list-style-type: none"> Having the capacity for verbal self-expression and interaction Presenting and explaining one's own ideas Managing situations in which language is without or only with a limited command of this language Recognizing different kinds of obstacles to verbal and non-verbal cross-border communication Recognizing the changes that occur in language when it is used in different cross-border circumstances Pursuing communication by taking into account the circumstances of the place, time and persons involved in the interregional context Using non-verbal communication as a complement to the limited command in the partner language Reognizing the changes that might occur when what another person has said in another language is interpreted <p>Developing language skills</p> <ul style="list-style-type: none"> Developing and supporting language competence in a language partners have in common (e.g. English) 	<p>Knowing how to participate in a cross-border environment</p> <p>Negotiating in a cross-border context that is characterized by plurality and divergence</p> <p>Having the capacity to create shared commitment and visions</p> <p>Knowing how to delegate and cooperate while working in an interregional team (sharing tasks and responsibilities)</p>	<p>Identifying an interregional challenge and formulating adequate strategies which will allow problems to be solved</p> <p>Knowing how to react by applying appropriate procedures to assigned tasks and to any irregularities that may occur</p> <p>Identifying a problem situation which can be solved by using certain strategies</p> <p>Transferring any strategic experience acquired to other challenges in cross-border cooperation</p> <p>Knowing how to evaluate and self-evaluate cross-border initiatives</p>	<p>Mastering the tasks and content in a specific field of work</p> <p>This includes the following in particular:</p> <ul style="list-style-type: none"> Understanding processes and systems of the partner region Being able to interpret the symbols and formulae of the partner region Utilising different technical unit systems <p>Discovering what channels of communication and support systems already exist between countries and using these to the full</p>	<p>Developing the awareness, knowledge and skills needed to understand 'between the lines' messages across cultures, avoiding miscommunication, and building strong relationships when working in a cross-border environment.</p> <p>Knowing about specific forms of culture in one's own and in the partner country, as well as recognizing their similarities.</p> <p>This includes the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> Knowledge about the partner's language and about the country's specific knowledge, e.g. of its history, geography, politics, and economy Facts about specific patterns of thinking and behaviour An understanding of certain convictions of the population, including religions and the structures within a society

Areas of Personal Development	Communicative Competence	Social Competence	Strategic Competence	Knowledge Competence	Intercultural Competence
Knowledge	<ul style="list-style-type: none"> Developing language competence in the language of the partner (at least at survival Level) <p>Developing ICT supported cross-border communication</p> <p>Having the capabilities required for the effective application of ICT systems</p> <p>Applying systems as tools in support of one's own work ("Digital Literacy")</p>				
Mindset and attitudes – affective factors of personal development	<p>Expressing self-confidence</p> <p>Having and showing courage to work together for the common good</p> <p>Being patient (A lack of patience could lead to a lack of understanding others' views.)</p> <p>Being curious to experience cross-border challenges</p> <p>Being ready to develop one's own verbal skills (Expressing oneself fluently)</p> <p>Being able to argue critically</p> <p>Being able to lead discussions</p> <p>Valuing/validating other views and behaviours</p> <p>Accepting the validity of plurality</p>	<p>Developing social awareness by</p> <ul style="list-style-type: none"> being empathetic and being able to sense others' feelings understanding their perspectives and taking an interest in their concerns understanding the needs of the cross-border partners and acting as a trusted colleague <p>Managing cross-border relationships by guiding and motivating using a compelling vision</p> <p>Developing the abilities of others through guidance and feedback</p>	<p>Being prepared to encounter something new and different</p> <p>Recognizing and understanding one's own way of thinking</p> <p>Recognizing and understanding a partner's way of thinking</p> <p>Becoming aware of appropriate ways of acting/behaving</p> <p>Developing a readiness for action</p> <p>Developing personal articulacy</p> <p>Understanding different cultural modes of management and presentation</p>	<p>Being ready to learn and think about one's own country and one's own sense of reality</p> <p>Being willing to learn in general (strong willpower to understand other cultures)</p>	<p>Attaining four stages of development:</p> <ul style="list-style-type: none"> Being aware of the partner region's culture and bringing one's own point of view into relation to this. Showing willingness to tolerate another culture and to accept its meaningfulness. Being willing to recognize that the other culture is of equal value to one's own. Integrating elements from the other culture into one's own culture.

Areas of Personal Development	Communicative Competence	Social Competence	Strategic Competence	Knowledge Competence	Intercultural Competence
Interpersonal Skills	<p>Acquiring four vital ingredients for cross-border communicative competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • listening • articulacy • resolving conflicts • self-expression <p>Recognizing variations in the way things are said in accordance with who is speaking and the circumstances (place and time)</p> <p>Recognizing changes in the transmission of information in the cross-border context</p> <p>Recognizing what is happening when communicating in a language one is not familiar with (or only to a limited degree)</p>	<p>Accepting and practising equality between partners in cross-border communication (founded on open, respectful attitudes)</p> <p>Learning how to get on with oneself and with other people in a way which is constructive</p> <p>Being honest with oneself and others</p> <p>Mastering one's own emotions</p> <p>Practising personal modesty in interregional communication</p> <p>Considering attitudes towards 'the other'</p> <p>Seeking and maintaining networks of social contacts</p> <p>Identifying and managing conflicts</p>	<p>Rethinking attitudes and strategies in view of specific factors</p> <p>Identifying those problem situations which can be solved through a cross-border strategy</p> <p>Observing, analyzing, identifying the parts of a problem and suggesting creative solutions (taking risks – trying out a variety of strategies)</p> <p>Planning and managing cross-border projects</p> <p>Adapting solutions to the specific cross-border context</p>	<p>Acquiring those skills necessary to master the tasks and contents in the specific field of work</p> <p>Developing specific problem-solving strategies in the cross-border context</p>	<p>Raising awareness as a key to successful cross-cultural encounters.</p> <p>Dealing with the 'liquidity' of a situation (its changing nature).</p> <p>Recognizing the meaning of particular expressions according to the intercultural situations in which they are used</p>

A young woman with voluminous, curly brown hair is smiling and looking down at a smartphone she is holding in her hands. She is wearing a blue tie-dye tank top and a simple necklace with a circular pendant. The background is a soft-focus indoor setting.

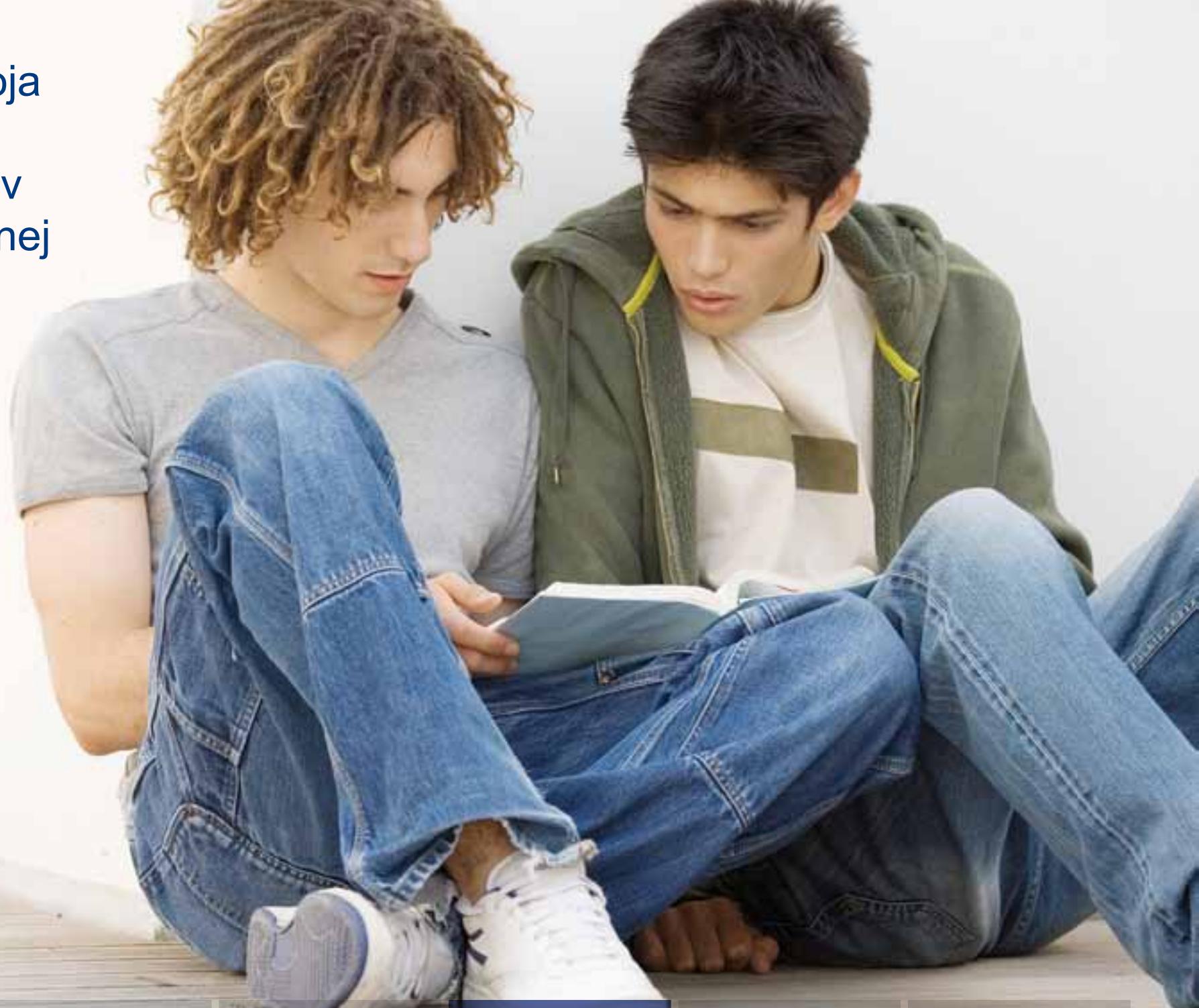
Aires de
développement personnel
et compétences
de coopération
interrégionale

Aires de développement personnel	Compétence communicative	Compétence sociale	Compétence stratégique	Savoirs	Compétence interculturelle
Connaissances / savoirs	<p>Savoir communiquer de manière constructive avec des partenaires dans le cadre d'une coopération transfrontalière.</p> <p>En particulier, ceci inclut les aptitudes communicatives générales suivantes :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Être capable de s'exprimer et d'interagir. • Pouvoir présenter et exprimer ses idées personnelles. • Savoir gérer des situations sans connaître la langue du partenaire ou en ayant qu'une connaissance limitée. • Prévoir les obstacles susceptibles d'entraver tant une communication verbale que non-verbale transfrontalière. • Reconnaître les changements qui interviennent dans une langue lorsque celle-ci est employée dans un contexte transfrontalier. • Assurer le maintien de la communication au regard des facteurs spécifiques à un contexte interrégional (temps, lieu, acteurs). • Recourir au non-verbal pour palier le manque de connaissance de la langue du partenaire. • Repérer les glissements de sens occurrents lorsque les propos d'une personne sont traduits par un tiers. <p>Développer des capacités langagières.</p>	<p>Savoir comment agir dans un cadre transfrontalier.</p> <p>Négocier dans un contexte transfrontalier caractérisé par la pluralité et la différence.</p> <p>Être capable d'animer un engagement commun et de développer des visions communes.</p> <p>Savoir déléguer et coopérer efficacement au sein d'une équipe transfrontalière (partager les tâches et les responsabilités).</p>	<p>Identifier un défi interrégional et définir et développer des stratégies adéquates à la résolution de problèmes.</p> <p>Savoir employer les procédures adéquates à la réalisation d'une tâche et réagir convenablement à l'apparition d'irrégularités.</p> <p>Identifier une situation problématique qui peut être débloquée grâce à certaines stratégies.</p> <p>Utiliser l'expérience stratégique acquise lors d'autres défis transfrontaliers.</p> <p>Savoir comment évaluer des initiatives transfrontalières et auto-évaluer son propre comportement.</p>	<p>Accomplir les tâches inhérentes à un domaine de travail spécifique</p> <p>Ceci inclut notamment les aspects suivants :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comprendre les procédés et les systèmes de la région partenaire. • Être capable d'interpréter et de comprendre les symboles et les formalités d'une région partenaire. • Savoir utiliser différents systèmes techniques. • Trouver les canaux de communication et les systèmes de soutien existants entre les pays partenaires et savoir les utiliser pleinement. 	<p>Développer la conscience, le savoir et la capacité nécessaire pour comprendre « entre les lignes » les messages interculturels, éviter les malentendus et développer ainsi des relations solides dans un environnement transfrontalier.</p> <p>Être au fait des formes de sa propre culture et de celle du partenaire mais en reconnaître aussi les similitudes.</p> <p>Ceci inclut ce qui suit :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Connaître la langue du partenaire et posséder des connaissances civilisationnelles, en connaître l'histoire, la géographie, la politique et l'économie. • Posséder des informations sur les us et coutumes et les modes de pensée. • Comprendre certaines convictions de la population, comme la religion ou les conventions sociales.

Aires de développement personnel	Compétence communicative	Compétence sociale	Compétence stratégique	Savoirs	Compétence interculturelle
Connaissances / savoirs	<ul style="list-style-type: none"> • Approfondir et élargir ses connaissances d'une langue étrangère commune (p. ex. en anglais). • Acquérir les bases de la langue du partenaire (au moins le niveau de « survie »). <p>Développer une communication en employant les technologies de l'information et de la communication (TIC).</p> <p>Posséder les capacités requises pour une utilisation efficace des TIC.</p> <p>Savoir utiliser les systèmes des TIC pour ses travaux personnels ("Littéracie informatique").</p>				
Positions et attitudes – facteurs affectifs du développement personnel	<p>Faire preuve d'assurance.</p> <p>Avoir le courage de coopérer pour le bien commun.</p> <p>Être patient (l'impatience peut mener à l'incompréhension d'autres points de vue).</p> <p>Être curieux des défis que représente une coopération transfrontalière.</p> <p>Être prêt à améliorer son expression langagière (pouvoir s'exprimer couramment).</p> <p>Être capable de développer une argumentation critique.</p>	<p>Développer des compétences sociales en :</p> <ul style="list-style-type: none"> • faisant preuve d'empathie et de sensibilité quant aux sentiments d'autrui ; • faisant preuve de compréhension et d'intérêt pour ses perspectives et ses intérêts ; • comprenant les besoins de ses partenaires trans-frontaliers et en agissant en toute loyauté et confiance. <p>Gérer une relation transfrontalière grâce à</p> <ul style="list-style-type: none"> • la motivation et la prise d'initiatives ; 	<p>Être prêt à rencontrer quelque chose de nouveau et de différent.</p> <p>Connaître ses conceptions et comprendre son propre mode de pensée.</p> <p>Reconnaitre et comprendre la manière de pensée du partenaire.</p> <p>Prendre conscience d'attitudes et de comportements appropriés.</p> <p>Être prêt à agir.</p> <p>Développer des capacités d'expression personnelles.</p>	<p>Être prêt à apprendre en général (une forte volonté de comprendre les autres cultures).</p> <p>Être prêt à apprendre et à réfléchir sur son propre pays et sa perception de la réalité.</p> <p>Être prêt à apprendre et à découvrir le pays du partenaire en général et sa région en particulier.</p>	<p>Atteindre quatre stades de développement :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prendre conscience de la culture régionale du partenaire et modifier en conséquence son propre point de vue. • Être prêt à la tolérer et l'accepter. • Reconnaître l'égalité entre toutes les cultures y compris la sienne. • Intégrer certains éléments de l'autre culture à la sienne.

Aires de développement personnel	Compétence communicative	Compétence sociale	Compétence stratégique	Savoirs	Compétence interculturelle
Positions et attitudes – facteurs affectifs du développement personnel	Lancer des discussions et les alimenter. Savoir apprécier les avis et les opinions d'autrui. Reconnaitre la valeur de la pluralité.	• une vision commune convaincante. Développer les capacités d'autrui en l'aidant et le critiquant.	Comprendre les différents modes culturels de gestion et de présentation.		
Capacités interpersonnelles	Acquérir les quatre compétences essentielles nécessaires à une communication transfrontalière. • Compréhension • Expression • Résolution des conflits • Développement personnel Déceler les variations dans la manière dont les choses sont dites suivant le locuteur et les circonstances (temps et espace). Noter les écarts dans la transmission d'informations en contexte transfrontalier. Voir ce qui se passe lorsqu'on communique dans une langue qui n'est pas familière (ou qui ne l'est qu'à un moindre degré).	Accepter l'égalité des partenaires d'une communication transfrontalière et la mener dans cet esprit (en adoptant une attitude ouverte et respectueuse d'autrui). Apprendre à se gérer soi-même et les autres de manière constructive. Être honnête avec soi-même et envers les autres. Maîtriser ses émotions. Être courtois et savoir rester modeste dans la communication interrégionale. Être conscient de son attitude envers « l'Autre ». Construire et entretenir un réseau social. Prévenir et gérer les conflits.	Planifier et gérer des projets transfrontaliers. Repenser des attitudes et des stratégies en tenant compte de facteurs spécifiques. Reconnaitre toute situation problématique pouvant être résolue grâce à une stratégie transfrontalière. Observer, identifier et analyser les composantes d'une problématique, puis proposer des solutions innovantes (prendre des risques, tenter différentes stratégies). Adapter des solutions à la spécificité du contexte transfrontalier.	Acquérir toutes les compétences nécessaires pour remplir ses devoirs et accomplir les tâches spécifiques à un champ d'activité. Développer des stratégies de résolution de problèmes dans un contexte transfrontalier.	Prendre conscience de l'individualité du partenaire, clé de la réussite d'une rencontre transfrontalière fructueuse. Se confronter à la « liquidité » d'une situation (à son évolutivité, sa capacité à changer). Reconnaitre les différents sens d'expressions particulières dans les situations interculturelles où elles sont employées.

Oblasti rozvoja osobnosti a kompetencií v interregionálnej kooperácii

Oblasti rozvoja	Komunikačná kompetencia	Sociálna kompetencia	Strategická kompetencia	Vedomostná kompetencia	Interkultúrna kompetencia
Vedomosti	<p>Viedieť pracovať s ľuďmi z partnerského regiónu komunikatívnym a konštruktívnym spôsobom</p> <p>Zahŕňa nasledujúce všeobecné komunikačné schopnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • schopnosť verbálneho sebavyjadrenia sa a interakcie • prezentovať a vysvetliť vlastné myšlienky • zvládať situácie bez ovládania jazyka alebo iba s jeho čiastočným ovládaním • rozpoznať rozličné druhy prekážok pri verbálnej alebo neverbálnej cezhraničnej komunikácii • rozpoznať zmeny, ktoré sa objavujú v jazyku, ak sa používa v rôznych cezhraničných okolnostiach • snažiť sa o komunikáciu, berúc do úvahy okolnosti, miesto, čas a osoby zainteresované v medziregionálnom kontexte • využívať neverbálnu komunikáciu ako doplnok pri limitovanom ovládaní jazyka partnera • rozpoznať zmeny, ktoré sa môžu objaviť pri preklade toho, čo iná osoba povedala v cudzom jazyku <p>Rozvoj jazykových zručností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjať a podporovať jazykové kompetencie v jazyku, ktorý majú partneri spoločný (napr. v angličtine) • rozvíjať jazykovú kompetenciu v jazyku partnera (prinajmenšom na úrovni prežitia) 	<p>Viedieť participovať v cezhraničnom prostredí</p> <p>Rokovať v cezhraničnom kontexte, ktorý je charakterizovaný pluralitou a divergenciou</p> <p>Mať kapacitu na vytvorenie spoločných záväzkov a vízií</p> <p>Viedieť delegovať a kooperovať počas práce v medziregionálnom tíme (deliac sa o úlohy a zodpovednosť)</p>	<p>Definovať medziregionálne výzvy a formulovať zodpovedajúce stratégie, ktoré umožňujú riešenie problémov</p> <p>Viedieť reagovať uplatňovaním vhodných postupov pre stanovené úlohy a na akékoľvek nezrovnalosti, ktoré môžu vzniknúť</p> <p>Identifikovať problematické situácie, ktoré sa môžu vyriešiť využívaním istých stratégii</p> <p>Transferovať akúkoľvek získanú strategickú skúsenosť na iné výzvy v cezhraničnej kooperácii</p> <p>Viedieť hodnotiť a sebahodnotiť cezhraničné iniciatívy</p>	<p>Zvládnuť úlohy a obsah v špecifickej oblasti práce.</p> <p>To zahŕňa nasledovné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumieť postupom a systémom partnerského regiónu • mať schopnosť porozumieť a interpretovať symboly a predpisy partnerského regiónu • využívať rozličné technické jednotkové systémy • objaviť, aké komunikačné kanály a podporné systémy už existujú medzi krajinami a naplno ich využívať 	<p>Rozvíjať uvedomovanie si vedomostí a zručností, ktoré sú potrebné na porozumenie odkazov 'medzi riadkami' v rámci kultúr, vyhýbajúc sa nedorozumeniam, a budovať silné vzťahy pri práci v cezhraničnom prostredí.</p> <p>Poznať špecifické formy kultúry vo vlastnej a partnerskej krajine ako aj rozpoznať ich podobnosti.</p> <p>To zahŕňa nasledovné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládať prostredníctvom jazyka partnera špecifické krajinovedné poznatky, ako napr.: historiu, geografiu, politické a hospodárske poznatky • poznať špecifické črty myšlenia a správania sa • pochopiť isté presvedčenie priznačné pre populáciu, vrátane náboženského presvedčenia a štruktúr v rámci spoločnosti

Oblasti rozvoja	Komunikačná kompetencia	Sociálna kompetencia	Strategická kompetencia	Vedomostná kompetencia	Interkultúrna kompetencia
Vedomosti	Rozvíjať IKT podporované cezhraničnou komunikáciou Mať schopnosti potrebné na efektívnu aplikáciu IKT systémov Aplikovať systémy ako nástroj na podporu vlastnej práce ("digitálna gramotnosť")				
Rozvoj afektívnych faktorov osobnosti – postojov, stanovísk	Vyjadrenie sebadôvery: Mať odvahu a preukazovať ju v spoločnej práci pre spoločné dobro Byť trpežlivý (nedostatok trpežlivosti vedie k nedostatku porozumenie názorov iných) Byť zvedavý a skúsiť cezhraničné výzvy Byť pripravený rozvíjať vlastné verbálne zručnosti (vyjadrujúc sa plynule) Byť schopný kriticky argumentovať a viest diskusiu Hodnotenie/validácia iných názorov a správania sa	Rozvíjať sociálne vedomie: • byť empathický a schopný vcítiť sa do pocitov iných • pochopiť ich pohľady na vec a zaoberať sa ich názormi • pochopiť potrebu cezhraničných partnerov a konať ako dôveryhodný kolega Manažovať cezhraničné vzťahy prostredníctvom: • riadenia a motivovania • yyužívaním presvedčivých vízií Rozvíjať schopnosti iných prostredníctvom riadenia a spätej väzby	Byť pripravený stretnúť niečo nové a odlišné Rozpoznať a pochopiť vlastný spôsob myslenia Rozpoznať a pochopiť spôsob myslenia partnera Uvedomovať si vhodné spôsoby konania/správania Rozvíjať pripravenosť na konanie Rozvíjať osobnú formuláciu myšlienok Porozumieť rôznym kultúrnym spôsobom manažmentu a prezentácie	Mať vôle učiť sa vo všeobecnosti (silnú vôle porozumiť iným kultúram) Byť pripravený učiť sa a rozmyšlať o vlastnej krajine a vlastnom zmysle pre realitu Byť spôsobilý spoznávať a učiť sa o všeobecných a špecifických znakoch partnerského regiónu	Dosiahnuť štyri štádiá rozvoja: • uvedomovať si regionálnu kultúru partnera a prínos vlastného názoru do nej • preukázať vôle tolerovať iné kultúry a akceptovať ich zmysel • rozpoznať, že iná kultúra je hodnotovo rovnocenná ako vlastná • integrovať elementy z inej kultúry do vlastnej kultúry

Oblasti rozvoja	Komunikačná kompetencia	Sociálna kompetencia	Strategická kompetencia	Vedomostná kompetencia	Interkultúrna kompetencia
Interpersonálne zručnosti	<p>Prijať validitu plurality názorov</p> <p>Získať štyri životne dôležité súčasti na cezhraničnú komunikačnú kompetenciu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumenie • vyjadrovanie sa • riešenie konfliktov • osobnostný rast <p>Rozpoznať odlišnosti pri vyslovení vecí tak, aby boli v súlade s tým, kto to hovorí a s okolnosťami (kde a v akej situácii sa hovorí)</p> <p>Rozpoznať zmeny v prenose informácií v cezhraničnom kontexte</p> <p>Rozpoznať, čo sa deje, keď sa komunikuje v jazyku, ktorý človek neovláda (alebo ovláda iba do istého stupňa)</p>	<p>Akceptovať a uplatňovať rovnocennosť medzi partnermi v cezhraničnej komunikácii (založenej na otvorených, rešpektujúcich postojoch)</p> <p>Učiť sa, ako vychádzať sám so sebou a s inými ľuďmi konštruktívnym spôsobom</p> <p>Byť čestný sám voči sebe a voči iným</p> <p>Zvládať vlastné emócie</p> <p>V medziregionálnej komunikácii preukazovať slušnosť a skromnosť</p> <p>Uvažovať o postojoch smerom k 'iným'</p> <p>Vyhľadávať a udržiavať sociálne kontakty</p> <p>Identifikovať a zvládať konflikty</p>	<p>Plánovať a manažovať cezhraničné projekty</p> <p>Prehodnotiť postoje a stratégie s ohľadom na špecifické faktory</p> <p>Identifikovať problémové situácie, ktoré sa môžu vyriešiť prostredníctvom cezhraničnej stratégie</p> <p>Pozorovať, analyzovať, identifikovať časti problému a navrhnuť tvorivé riešenia (berúc riziko – skúsiť rôzne stratégie)</p> <p>Prispôsobiť riešenia špecifickému cezhraničnému kontextu</p>	<p>Získať zručnosti potrebné na zvládnutie úloh a obsahu v špecifickej oblasti práce</p> <p>Rozvíjať špecifické stratégie na riešenie problémov v cezhraničnom kontexte</p>	<p>Zvyšovať uvedomenosť ako kľúč na úspešné cezhraničné stretnutia.</p> <p>Zaoberať sa 'nestálosťou' situácie (jej meniacou sa povahou)</p> <p>Rozpoznať význam špeciálnych výrazov podľa interkultúrnych situácií, v ktorých sa používajú</p>

Oblasti rozvoje a pole kompetencí v meziregionální spolupráci

Oblasti rozvoje	Komunikační kompetence	Sociální kompetence	Strategické kompetence	Znalostní kompetence	Mezikulturní kompetence
Znalosti	<p>Umět pracovat s lidmi z partnerského regionu komunikativním a konstruktivním způsobem.</p> <p>Zahrnuje následující všeobecné komunikativní schopnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • schopnost svého vlastního verbálního vyjadřování a schopnost vzájemné součinnosti • prezentace a vysvětlení svých vlastních myšlenek • zvládání situací bez znalosti jazyka či jen s jeho částečným ovládáním • rozpoznání různých druhů překážek, jež se vyskytuje jak ve verbální, tak i v neverbální přeshraniční komunikaci. • rozpoznání změn, které se vyskytují v jazyce, když je použit za různých přeshraničních okolností • usilování o komunikaci, přičemž se vezmou v úvahu okolnosti, místo, čas, a osoby, jež jsou zahrnuty v dané meziregionální komunikaci • použití neverbální komunikace jako doplňku, pokud ovládám jazyk partnera jen omezeně • rozpoznání změn, které se mohou vyskytnout při překladu, třetí osobou, a tím i vzniku rozdílných interpretací 	<p>Umět se aktivně zapojit v přeshraničním prostředí</p> <p>Jednat v přeshraničním kontextu, které jsou charakterizovány pluralitou a divergencí</p> <p>Být způsobilý k vytváření společných závazků a vizí</p> <p>Umět pověřovat i spolupracovat při práci v meziregionálním týmu (sdílení úkolů a zodpovědnosti)</p>	<p>Identifikace meziregionální výzvy a formulace odpovídajících strategií, které umožní vyřešení problémů</p> <p>Vědět jak reagovat použitím vhodných postupů při zadávání úkolů a při nesrovnalostech, které se mohou vyskytnout</p> <p>Rozpoznání problémových situací, které lze řešit s použitím určitých strategií</p> <p>Přenesení některých získaných strategických zkušeností na jiné problémy při přeshraniční spolupráci</p> <p>Vědět jak zhodnotit a sebehodnotit přeshraniční iniciativy</p>	<p>Zvládnutí úkolů ve specifických oblastech práce.</p> <p>To konkrétně zahrnuje nasledující aspekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pochopení procesů a systémů partnerského regionu • Schopnost interpretovat symboly a pravidla partnerského regionu • Využití různých technických systémů • Nalezení komunikačních kanálů a podpůrných systémů, které již existují mezi zeměmi a jejich maximální využití 	<p>Rozvoj vnímavosti, znalostí a dovedností potřebných pro pochopení zpráv uložených „mezi řádky“ napříč kulturami, za účelem vyvarovat se špatné komunikace a tím si vybudovat pevné, vztahy při práci v přeshraničním prostředí.</p> <p>Dovídat se o zvláštních formách kultury ve vlastní zemi i v partnerských zemích a rozpoznávat jejich podobnosti.</p> <p>To zahrnuje následující aspekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znalost cílového jazyka a specifické znalosti o zemi, t.j.o její historii, geografii, politice a ekonomice • Uvědomovat si existenci určitých vzorců v myšlení a chování • Rozpoznání jistých přesvědčení, jež jsou udržována v dané populaci, včetně náboženství a struktur uvnitř společnosti

Oblasti rozvoje	Komunikační kompetence	Sociální kompetence	Strategické kompetence	Znalostní kompetence	Mezikulturní kompetence
Znalosti	<p>Rozvoj jazykových dovedností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj a podpora jazykových kompetencí v jazyce, který partneři obvykle používají (např. v angličtině) • rozvoj jazykových kompetencí v jazyce partnera (minimálně na úrovni přežití) <p>Rozvoj ICT podporující přeshraniční komunikaci</p> <p>Mít schopnosti požadované pro efektivní aplikaci systémů ICT</p> <p>Aplikace systémů jako nástrojů k podpoře vlastní práce ("digitální gramotnost")</p>				
Rozvoj afektivních faktorů osobnosti – postujú a stanovisk	<p>Vyjádření sebedůvěry</p> <p>Mít kuráž ke spolupráci při dosahování dobrých výsledků</p> <p>Být trpělivý (nedostatek trpělivosti může vést k nedostatku pochopení hlediska druhého.)</p> <p>Být zvídavý a zkusit podstoupit přeshraniční výzvy</p> <p>Být připraven rozvíjet vlastní verbální dovednosti (plynně se vyjadřovat)</p> <p>Být schopen kriticky argumentovat</p> <p>Být schopen vést diskuzi</p>	<p>Rozvoj sociálního uvědomění:</p> <ul style="list-style-type: none"> • být empatický a být schopen se vcítit do pocitů druhého • chápát jejich stanoviska a zajímat se o jejich starosti • chápát potřeby přeshraničních partnerů a jednat jako spolehlivý kolega <p>Řízení přeshraničních vztahů prostřednictvím:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedení a motivace • s použitím přesvědčivých vizí <p>Rozvoj schopností druhých prostřednictvím řízení a zpětné vazby</p>	<p>Být připraven na setkání s něčím novým a odlišným</p> <p>Rozpoznat a pochopit vlastní způsob myšlení</p> <p>Rozpoznat a pochopit způsob myšlení partnera</p> <p>Dbát na přiměřené způsoby jednání/chování</p> <p>Rozvoj připravenosti na akci</p> <p>Rozvoj osobní řečnické schopnosti</p> <p>Pochopení různých stylů řízení a prezentace</p>	<p>Být ochotný se učit v obecném smyslu (silná vůle porozumět jiným kulturám)</p> <p>Být připraven se učit a přemýšlet o své vlastní zemi a vlastním smyslu pro realitu</p> <p>Být ochoten poznávat a učit se o všeobecných a specifických znacích partnerského regionu.</p>	<p>Dosažení čtyř stupňů rozvoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si kulturu partnerského regionu a přinášet do ní vlastní pohled • ukázat ochotu tolerovat jinou kulturu a akceptovat její význam • rozpoznat, že má jiná kultura má stejnou hodnotu, jako kultura vlastní • integrace prvků jiné kultury do kultury vlastní

Oblasti rozvoje	Komunikační kompetence	Sociální kompetence	Strategické kompetence	Znalostní kompetence	Mezikulturní kompetence
Mezilidské dovednosti	<p>Zhodnocení jiných pohledů a názorů jiných Akceptování oprávněnosti plurality.</p> <p>Osvolení čtyř nezbytných složek pro přeshraniční komunikační kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění • vyjádření se • řešení konfliktů • sebevyjádření <p>Rozpoznání variací ve způsobu, jakým jsou věci sdělovány v souladu s tím, kdo mluví a za jakých okolností (místo a čas)</p> <p>Rozpoznání změn v přenosu informací v přeshraničním kontextu</p> <p>Rozpoznání co se stane, když se komunikuje v jazyce, který člověk neovládá (nebo jen z části)</p>	<p>Akceptování a praktikování rovnocennosti mezi partnery v přeshraniční komunikaci (založené na otevřeném zdvořilém přístupu)</p> <p>Učení se vycházet sám se sebou a s jinými lidmi konstruktivním způsobem.</p> <p>Být upřímný k sobě i k ostatním</p> <p>Ovládat své vlastní emoce</p> <p>Projevovat slušnost a skromnost v meziregionální komunikaci</p> <p>Přemýšlet o přístupu „k druhým“</p> <p>Vyhledávání a udržování sítě sociálních kontaktů.</p> <p>Identifikace a zvládání konfliktů.</p>	<p>Plánování a řízení přeshraničních projektů</p> <p>Přehodnocování postojů a strategií z pohledu specifických faktorů</p> <p>Identifikace těch problémových situací, jež mohou být vyřešeny pomocí přeshraniční strategie</p> <p>Pozorování, analyzování, identifikování částí problémů a navrhování kreativních řešení (přebíráni rizik – zkoušení rozmanitých strategií)</p> <p>Adaptace řešení pro dané přeshraniční souvislosti.</p>	<p>Získávání takových dovedností, které jsou nutné ke zvládnutí úkolů a obsahu ve speciální oblasti spolupráce</p> <p>Rozvoj specifických strategií pro řešení problémů v přeshraničním kontextu</p>	<p>Rozvíjet vnímavost vůči individualitě partnera jako klíč k úspěšným přeshraničním setkáváním</p> <p>Vypořádání se s „nestabilitou“ situace (s její měnící se podstatou).</p> <p>Rozpoznání významu speciálních výrazů v interkulturních situacích, v níž jsou používány.</p>

Fejlesztési és kompetenciaterületek a régióközi együttműködésben

Fejlesztési területek	Kommunikatív kompetencia	Társas kompetencia	Stratégiai kompetencia	Tudáskompetencia	Interkulturális kompetencia
Tudás	<p>Kommunikatív és konstruktív ismerete a partner régióhoz tartozókkal való együttműködésnek</p> <p>A szükséges legfontosabb általános kommunikatív képességek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A verbális önkifejezés és interakció képessége • Saját ötleteink előadása és megmagyarázása • Olyan helyzetek kezelése, ahol semmilyen vagy csak szerény nyelvismerettel rendelkezünk • A határon átnyúló verbális és nonverbális kommunikáció elé görbülnöző természetű akadályok felismerése • A különbségek felismerése a nyelvhasználatban a határ két oldalán az eltérő körülmények következtében • A régióközi kontextus hely-, idő- és személyi tényezőinek figyelembe vétele a kommunikáció során • A nonverbális kommunikáció használata a partnernyelvismeret hiányosságainak kiegészítésére • A változások felismerése, amelyek az eredeti közléstől a fordítás során eltérnek <p>Nyelvi készségek fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> • A partnerek által közösen használt nyelv (pl. angol) ismeretének fejlesztése és használatának elősegítése 	<p>A részvételi lehetőségek ismerete a határon átnyúló kapcsolatban</p> <p>Az egyeztetési lehetőségek ismerete, a határ sokszínű és szerteágazó környezetében</p> <p>Közös elkötelezettség és közös víziók alkotásának képessége</p> <p>A régióközi csapattagok jelölésének és együttműködésük lehetőségeinek ismerete (a feladatak és a felelősségi megosztása)</p>	<p>A régióközi kihívás felismerése és a megfelelő stratégia kialakítása, amely révén megoldhatók a problémák</p> <p>A megfelelő reakció, vagyis az eljárások ismerete egy megoldandó feladat vagy bármilyen váratlan helyzet kapcsán</p> <p>A speciális stratégiát igénylő problémás helyzetek felismerése</p> <p>Bármely stratégiai tapasztalat alkalmazása más, a határon átnyúló kapcsolatban felmerülő kihívások esetén</p> <p>Az értékelés és önértékelés megfelelő helyének ismerete a határon átnyúló kezdeményezésekben</p>	<p>Egy speciális munkaterület tartalmának és feladatainak alapos ismerete.</p> <p>Ide tartozik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A partnerrégió folyamatainak és rendszereinek megértése • A partnerrégióban használatos szimbólumok és előírások értelmezésének képessége • Az eltérő rendszerű technikai berendezések használata • Az országok között már meglévő kommunikációs csatornák és támogatórendszerök feltárása és teljes körű kihasználása 	<p>A határon átnyúló munkavégzéskor a „sorok közötti olvasáshoz”, a kultúrák közötti üzenetek megértéséhez, a félrekomunikálás elkerülése célából és az erős kapcsolatok kiépítéséhez szükséges ismeretek, képességek és készségek kifejlesztése.</p> <p>A kultúra speciális formáinak ismerete saját hazánkban és a partner országban, és a közös vonások felismerése.</p> <p>Ide tartozik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A célnyelv ismerete és az országra vonatkozó speciális ismeretek, pl. az ország történelme, földrajza, politikája és gazdasága • A specifikus gondolkodásmódval és a viselkedési szokásokkal kapcsolatos tények • A lakosság által tiszteletben tartott konvenciók (pl. vallás, társadalmi struktúrák) tekintetbe vétele

Fejlesztési területek	Kommunikatív kompetencia	Társas kompetencia	Stratégiai kompetencia	Tudáskompetencia	Interkulturális kompetencia
Tudás	<ul style="list-style-type: none"> A partner nyelvére irányuló nyelvi készségek fejlesztése (legalább elemi szinten) <p>A határokon átnyúló kommunikáció IKT által előmozdított fejlesztése</p> <p>Az IKT rendszerek hatékony alkalmazásához szükséges képességek meglétele</p> <p>Ezen eszközöknek saját munkánk során történő alkalmazása (digitális „írástudás”)</p>				
Beállítottság és magatartás – a személyes fejlődés érzelmi tényezői	<p>Önbizalom kifejezése</p> <p>A közjö érdekében van bártorságunk az együttmunkálkodáshoz, és ezt ki is nyilvánítjuk</p> <p>Türelmesek vagyunk (a türelem hiánya mások nézetei megértésének hiányához vezethet)</p> <p>Kíváncsian várjuk, hogy a határokon átnyúló kihívásokkal szembesüljünk</p> <p>Készek vagyunk, hogy fejlesszük saját verbális készségünket (folyékonyan fejezzük ki magunkat)</p> <p>Képesek vagyunk a kritikus érvelésre</p> <p>Képesek vagyunk viták vezetésére</p>	<p>Szociális tudatosságunkat fejlesztjük a következők által:</p> <ul style="list-style-type: none"> • empatikus hozzáállás mások érzékenységével szemben • mások távlatainak megértése és érdeklődés gondjaik iránt • a határ másik felén élők szükségleteinek megértése és megbízható partnerként való cselekvés <p>A határokon átnyúló partnerkap csolatokat ápoljuk</p> <ul style="list-style-type: none"> • motivációval és kezdeményezéssel • meggyőző közös vízióval <p>Mások kompetenciáját segítségadással és visszajelzéssel tovább fejlesztjük</p>	<p>Felkészülten várjuk, hogy valami újjal és mással találkozzunk</p> <p>Felismerjük és megértjük saját gondolkodásmódunkat</p> <p>Felismerjük és megértjük a partner gondolkodásmódját</p> <p>Tudatosítjuk magunkban a megfelelő cselekvési és viselkedési formákat</p> <p>Tettrekészség kifejlesztése</p> <p>Az önkifejezés kifejlesztése</p> <p>A más kultúrából fakadó irányítás és előadásmód alkalmazása</p>	<p>Általánosságban készséggel fogadjuk be az új ismereteket (erős akaraterővel készek vagyunk arra, hogy más kultúrákat megértsünk)</p> <p>Készek vagyunk arra, hogy saját hazánkról és saját valóságlátásunkról tanuljunk és gondolkodjunk</p> <p>Készek vagyunk arra, hogy az országról általános és a partner régiójáról speciális ismereteket szerezzünk</p>	<p>Végigjárjuk a fejlődés négy stádiumát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tisztában vagyunk a partner régió kultúrájával, és ehhez viszonyítjuk saját nézőpontját • Készséget mutatunk arra, hogy azt toleráljuk, annak logikáját elfogadjuk • Elismерjük, hogy a másik kultúra a miénkkel egyenértékű • A másik kultúra egyes elemeit beépítjük a saját kultúránkba

Fejlesztési területek	Kommunikatív kompetencia	Társas kompetencia	Stratégiai kompetencia	Tudáskompetencia	Interkulturális kompetencia
Beállítottság és magatartás – a személyes fejlődés érzelmi tényezői	Elismerünk és értékelünk más nézeteket és viselkedésformákat				
Interperszonális készségek	<p>A határokon átnyúló kommunikatív kompetenciához szükséges négy létfontosságú alapelem megszerzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • megértés • kifejezőkészseg • konfliktusmegoldás • önkifejezés <p>A beszélő személyétől és a körülményektől (hely, idő) függő közlésbeli különbözőségek felismerése</p> <p>A határokon átnyúló kapcsolatokban az információ továbbításakor előálló változások felismerése</p> <p>Annak felismerése, hogy mi történik, amikor számunkra ismeretlen (vagy nem kellő mélységig ismert) nyelven kommunikálunk</p>	<p>A partnerek közötti egyenrangúság elfogadása és megvalósítása a határközi kommunikációban (ennek alapja a nyitott, tiszteletteljes magatartás)</p> <p>Önmagunk és mások építő szándékú szemléletének megtanulása</p> <p>Őszinteség önmagunkkal és másokkal szemben</p> <p>Uralkodás a saját érzelméinkben</p> <p>Becsületesség és szerénység a határközi kommunikációban</p> <p>A „másik” iránti hozzáállás mérlegelése</p> <p>A társadalmi kapcsolatrendszer kialakítása és fenntartása</p> <p>A konfliktusok felismerése és kezelése</p>	<p>Határon átnyúló projektek tervezése és véghezvitel</p> <p>Az egyes tényezők figyelembevételével a stratégiák és magatartásformák átgondolása</p> <p>Azon problematikus helyzetek felismerése, amelyek határokon átnyúló stratégiával megoldhatók</p> <p>Egy probléma összetevőinek észrevétele, azonosítása és elemzése; javaslat kreatív megoldásokra (kockázatvállalásal és több stratégia kipróbálásával)</p> <p>Megoldások adaptálása a specifikus, határokon átnyúló kontextusra</p>	<p>Egy adott munkaterület tartalmának, feladatainak alapos megismeréséhez szükséges készségek és képességek megszerzése</p> <p>Feladatra szabott problémamegoldó stratégiák kifejlesztése a határokon átnyúló kapcsolatban</p>	<p>Kialakítjuk a partner sajátosságainak felismerését, mert ez a határokon átnyúló kapcsolatok sikérének kulcsa</p> <p>Szembenézünk azzal, hogy egyes helyzetek változékonvak</p> <p>Felismerjük speciális nyelvi fordulatok jelentését abban az interkulturális kontextusban, amelyben előfordulnak</p>

EdTWIN Centrum Bratislava

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
P.O. BOX 106
820 05 Bratislava 25
Slovenská Republika

E-mail: pavel.korbas@region-bsk.sk
www.edtwin.eu/sk

Vedúci projektu:
Ing. Pavel Korbas

EdTWIN Centrum Brno

Středisko služeb školám
Hybešova 15
602 00 Brno
Česká Republika

E-mail: sniegonova@sssbrno.cz
www.edtwin.eu/cz

Koordinátor projektu:
PhDr. Zuzana Sniegoňová

EdTWIN Zentrum Győr

Nyugat-magyarországi Egyetem
Apáczai Csere János Kar
Liszt Ferenc u. 42.
9022 Győr
Magyarország

E-mail: edtwin@atif.hu
www.edtwin.eu/hu

Projektkoordináció:
Görcsné Dr. Muzsai Viktória, Ph.D.

EdTWIN Zentrum Wien

Europa Büro des Stadtschulrats für Wien
Auerspergstraße 15/22
1080 Wien
Österreich

Tel.: +43 1 525 25 77082

E-Mail: office@edtwin.eu
www.edtwin.eu

Projektleitung:
HR Mag. Dr. Franz Schimek

